

GODIŠNJI
IZVJEŠTAJ
2004.

Provedeni programi i projekti ODRAZ-a od osnivanja	4
Što smo radili u 2004? Provedeni programi i projekti	5
EDUKACIJE	5
Trening program za razvoj lokalnih zajednica	5
Edukacija za lokalno upravljanje i razvoj	7
Edukacija kao pokretač razvoja zajednice naseljenika (ZUNH-a)	8
MREŽA ZA LOKALNI RAZVOJ	9
PRUŽANJE TEHNIČKE I STRUČNE POMOĆI	11
Modeli kvalitetnog upravljanja donatorskim sredstvima	11
Dodjela malih financijskih potpora – Projekti osnaživanja zajednice	11
Sudjelovanje građana u ruralnom razvoju općine Krnjak	12
ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVI RAZVOJ	13
Podrška i obrazovanje za okoliš i održivi razvoj – „POZOR“	13
Model ispravnog gospodarenja otpadom	13
DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE	15
Regionalni projekt “Promocija društveno odgovornog poslovanja”	15
ISTRAŽIVANJA	17
Zaklade lokalne zajednice	17
ODRAZI CIVILNOG DRUŠTVA	18
Mediji i civilno društvo – prekogranična suradnja	18
PARTNERSKI PROJEKTI	19
Konzultacijski sastanci u procesu pripreme Strategije pomoći Svjetske banke Republici Hrvatskoj 2005.- 2008.	19
Projekt „Mobilizacija i razvoj zajednica u Hrvatskoj“	20
CIVICUS-ov Indeks civilnog društva u Hrvatskoj	20
Program CARDS 2002 „Pružanje socijalnih usluga od strane neprofitnog sektora“	20
Publikacije	22
O nama	23
ODRAZ-ov stručni tim	23
Institucionalni razvoj	24
Seminari, konferencije, radionice	25
Članstvo u međunarodnim organizacijama i međunarodne aktivnosti	25
Donatori u 2004.	26
Financijski izvještaj za 2004. godinu	27

VIZIJA I MISIJA

ODRAZ je neprofitna organizacija koja okuplja stručnjake različitih disciplina koji promišljaju koncept održivog razvoja na dobrobit lokalne zajednice.

Zaposlenici i suradnici ODRAZ-a su stručnjaci iz različitih područja (prostorno planiranje, zaštita okoliša, održivi razvoj, ekonomija, civilno društvo i neprofitni sektor, socijalni rad), koji su ostvarili značajne rezultate, bilo kao aktivisti, bilo kroz rad u državnoj upravi, javnim poduzećima ili međunarodnim organizacijama.

MISIJA ODRAZ-a je poticanje i jačanje inicijativa te suradnje u lokalnim zajednicama, u cilju dugoročnog razvoja na održiv način.

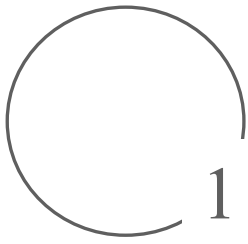
Naša VIZIJA je društvo u kojem je osiguran uravnotežen i visokokvalitetan razvoj lokalnih zajednica za dobrobit svih članova i sektora kao i budućih generacija.

To znači promjene u sustavima vrijednosti (filantropija), procesima (dogovaranje) i mehanizmima (partnerstva između različitih sektora).

PARTNERSTVA U ZAJEDNICI I ODRŽIVI RAZVOJ

Pod PARTNERSTVOM u zajednici podrazumijevamo mrežu odnosa i solidarnosti na razini zajednice, čiji je cilj unaprijediti potencijale zajednice putem međusektorskog i multisektorskog pristupa, rezultata pregovora i dijaloga između različitih dionika. Partnerstvo u zajednici je ključan element u uvođenju i provođenju održivog razvoja u zajednici.

Pod ODRŽIVIM RAZVOJEM podrazumijevamo razvoj koji uravnotežuje kvalitetu života, eko-sustav, zdravlje, tehnologiju i ograničene pristupe prirodnim bogatstvima. To uključuje ublažavanje siromaštva, osiguravanje pristojnog života, dobrog zdravlja i kvalitete života, osnovnih usluga, obrazovanja, dobrobiti obitelji, zapošljavanja, poboljšanje statusa skupina u nepovoljnom položaju, zaštitu prirode i okoliša, održive potrošačke obrasce uključujući izvore energije i druge bitne izvore.

Provedeni programi i projekti ODRAZ-a od osnivanja

OSMIŠLJAVANJE I VIŠEGODIŠNJE PROVOĐENJE UČINKOVITOG MODELA DAVANJA FINACIJSKIH POTPORA – od uputa i obrazaca do upravljanja i praćenja (na temelju kojeg se baziraju financijske potpore AED-a, djelomično Ureda za udruge te nekoliko općina)

PROCJENA PRIORITETNIH POTREBA za financiranjem udruga u 2002. među ministarstvima i tijelima državne uprave za potrebe UREDA ZA UDRUGE VLADE RH

Provođenje USAID-ovog PROGRAMA RAZVOJA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA na lokalnoj razini (ugovor s AED-om) do 2001.

U okviru Programa je postignuto sljedeće:

- provedena obuka 17 trenera, koji danas djeluju u tri udruge
- osnovana tri regionalna centra za podršku udrugama
- edukacija/konzalting za više od 40 udruga diljem Hrvatske putem programa TEHPO
- izdan Priručnik za NVO-e – Kuharica za udruge i priručnik Putokaz za djelotvoran rad lokalne zajednice (prvi priručnici takve vrste na hrvatskom jeziku)

MEĐUNARODNA RADIONICA „SOCIJALNI KAPITAL KAO IMPERATIV RAZVOJA HRVATSKE“, Zagreb, 2002. [u partnerstvu sa Svjetskom bankom]

ISPITIVANJE O POSTOJEĆIM MOGUĆNOSTIMA ZA SUDJELOVANJE GRAĐANA U DONOŠENJU ODLUKA NA LOKALNOJ RAZINI za Svjetsku banku u okviru projekta "Jačanje lokalnih zajednica" te priprema izvještaja za regionalnu radionicu World Bank Instituta u Budimpešti

Članovi ODRAZ-a su KO-AUTORI STRETEGIJE ZAŠTITE OKOLIŠA U OKVIRU "STRATEGIJE HRVATSKE ZA 21. STOLJEĆE" I PRIRUČNIKA ZA SUDJELOVANJE JAVNOSTI u donošenju odluka o zaštiti okoliša u izdanju REC-a

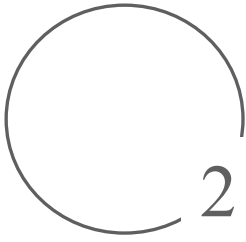
RAD U LOKALNIM ZAJEDNICAMA:

Pružanje podrške u osnivanju udruge CIMA (Centar za inicijative mladih) u Starom Gradu, Hvaru, Jelsi i Vrboski na otoku Hvaru
Uspostavljanje partnerskog odnosa sa Zajednicom udruga naseljenika Hrvatske (ZUNH) u cilju institucionalnog jačanja putem edukacije i stručne pomoći za poboljšanje kvalitete življenja u zajednicama u kojima žive

ODRAZI CIVILNOG DRUŠTVA - RAD S MEDIJIMA - kroz više od 20 snimljenih radio i TV-priloga osigurala se bolja pokrivenost o temama vezanim za civilno društvo i održivi razvoj u suradnji s Hrvatskim radijem, HTV-om "Dobro jutro Hrvatska", Fade In-om, Novim listom i drugim medijima.

Skup „ŠTO ZA RAZVOJ HRVATSKE MOŽE UČINITI CIVILNI SEKTOR?“, Zagreb, 2003. (u suradnji s Ceraneom)

Skup „SOCIJALNA ODGOVORNOST PODUZEĆA“, Zagreb, 2003. (u suradnji s HGK i Ceraneom).

Što smo radili u 2004? Provedeni programi i projekti

EDUKACIJE

Trening program za razvoj lokalnih zajednica

CILJ TRENINGA je edukacija 20-ak predstavnika javnog, gospodarskog i civilnog sektora godišnje, koji će kroz nova znanja i vještine potaknuti pozitivne promjene u sredinama u kojima žive i rade.

Uočili smo da postoji izvjestan broj edukacija za jačanje kapaciteta civilnog društva, ali i nedovoljno onih koji rade na cjelovitom razvoju zajednice i ključnih dionika u zajednici.

Zato smo osmislili 2003. trening u okviru kojeg se stječu specifična znanja i vještine za organiziranje zajednice, kvalitetno vođenje projekata, međusektorsku suradnju i sl.

Trening program proveden u 2004. trajao je 9 mjeseci i bio je kombinacija teorijskog i praktičnog dijela. Sastojao se od 6 trening blokova, a svaki trening blok od trodnevnih radionica sa zadanim temama. Između trening blokova, sudionici su stečena znanja i vještine primijenili u praksi u zajednicama ili organizacijama u kojima rade.

Na trening se 2004. godine prijavilo 36 kandidata iz cijele Hrvatske (od Dubrovnika do Vukovara) – predstavnici lokalne samouprave, udruga, ministarstava, obrtnici, nastavnici, turistički djelatnici, studenti, nezaposleni...

Rad u grupi, Opatija, travanj 2004.

Kriteriji za odabir grupe koju smo zamislili da predstavlja stvarnu "zajednicu u malom" bili su sljedeći:

- aktivizam u sredini u kojoj žive i rade
- spremnost na suradnju
- mogućnost doprinosa lokalnoj zajednici
- spol i dob
- zemljopisna pokrivenost
- prisutnost predstavnika javnog, gospodarskog i civilnog sektora.

Selekcijski proces obavljen je na dvije razine putem individualnih i grupnih intervjua, nakon čega je odabrano 20 polaznika iz različitih zajednica kao što su Cres, Zagreb, Zadar, Pakrac, Benkovac, Karin, Split, Štefanje, Nedelišće, Čakovec, Pula i Rijeka.

Grupa od 20 sudionika po zvanju su socijalni radnici, psiholozi, sociolozi, ekonomisti, menageri, pravnici, politolozi, profesori, magistri, inženjeri, aktivisti u nevladinim organizacijama, lokalnoj samoupravi, ministarstvima, privatnim poduzećima, turističkim zajednicama...

"POTREBNO, KORISNO, PRIMJENJIVO, ZABAVNO.

NEMOJTE STATI, IMA PUNO LJUDI KOJIMA
OVO TREBA, A DA MOŽDA NITI NE ZNAJU
DA IM TREBA."

Obavljena je procjena potreba odabrane grupe s obzirom na razinu njihovih znanja iz područja treninga te usklađeni planirani programi i dodatna predavanja. Održano je 6 trening blokova s trodnevnim radionicama u Zadru, Crikvenici i po dva puta u Opatiji i Stubičkim Toplicama.

Teme koje su obrađene u 2004. godini bile su : Sektori u društvu, Suradnja lokalne vlasti, poslovnog i civilnog sektora, Procjena potreba, Strateško planiranje, Participacija građana u procesu odlučivanja, Metoda dogovaranja (deliberacije), Upravljanje projektnim ciklusom i logička matrica, Pisanje prijedloga projekta, Monitoring i evaluacija, Godišnji i projektni proračun, Prikupljanje sredstava, Mobiliziranje i organiziranje zajednice te Rad s volonterima.

Sudionici treninga imali su priliku čuti i dodatna predavanja kao što su: Zaklade lokalnih zajednica, Izgaranje u aktivističkom radu, Izgradnja partnerstva, Sudjelovanje javnosti u procesu donošenja lokalnog proračuna te Motivacija.

Nakon intezivnog rada znamo se i družiti i zabavljati, Stubičke Toplice, studeni 2004.

Grupa je imala vrlo dobru koheziju i visok stupanj interakcije s obzirom na raznolik sastav članova vezano za područje rada, radno iskustvo, zajednice iz kojih dolaze, dobi, spolu, nacionalnosti, političkim i drugim uvjerenjima. U pravom smislu riječi bili su živi primjer "zajednice u malom".

Sudionici treninga na svakom trening bloku predstavljali su na razne kreativne načine svoje projekte, organizacije ili neke vještine za koje su procijenili da bi mogle i drugima pomoći u svakodnevnom radu. To se pokazalo kao izvrsna metoda učenja o "različitosti" kao komparativnoj prednosti i pomoć u podizanju fleksibilnosti i otvorenosti za nove ideje. Pošto se radi o predstavnicima različitih sektora koji uglavnom nemaju međusobnu praksu suradnje, tijekom 9 mjeseci treninga imali su priliku učiti jedni od drugih, izgrađivati odnose i dobiti bolji uvid u neku "drugu stranu" s kojom će sutra usko surađivati.

Trening program uspješno je završilo 18 polaznika koji su dobili diplome "organizatora zajednice".

Prema našem uvidu sudionici treninga stečena znanja i iskustva prenose na svoje kolege i ostale u sredinama u kojima žive, pokreću inicijative, stvaraju partnerstva i podnose projekte donatorima koji doprinose većoj kvaliteti života i rada.

Svi polaznici nakon treninga ostaju u MREŽI ZA LOKALNI RAZVOJ koju facilitira ODRAZ.

Održavanje ovog programa financijski su pomogli Academy for Educational Development (AED) i Friedrich Ebert Stiftung.

Dodjela diploma, Stubičke Toplice, studeni 2004.

Edukacija za lokalno upravljanje i razvoj

Po prvi puta je u Hrvatskoj pokrenuta edukacija usmjerena na jačanje kapaciteta zaposlenika i izabranih predstavnika u jedinicama lokalne samouprave. Ova edukacija predstavlja nove mogućnosti obrazovanja za predstavnike lokalne samouprave i donositelje odluka na lokalnoj razini.

“NAJVIŠE MI SE SVIĐIO OBILAZAK JAKUŠEVCA I RADIONICA “OSNOVE O UPRAVLJANJU PROJEKTNIM CIKLUSOM” ZATO JER SAM NAUČIO O DEPONIJIMA VIŠE NEGO U PROTEKLIM 4 GODINE KOLIKO SE U SVOJOJ OPĆINI BAVIM TOM PROBLEMATIKOM.”
(izjava jednog od polaznika)

CILJ EDUKACIJE: Povećati znanja i vještine predstavnika lokalne samouprave i donositelja odluka o temama za kojima se iskazala potreba kroz istraživanja koja je proveo ODRAZ te druge organizacije u nekoliko hrvatskih zajednica, a u cilju boljeg planiranja i razvoja na lokalnoj razini.

Trening je bio organiziran u Zagrebu u dva bloka, tijekom lipnja i listopada 2004.

U lipnju i listopadu 2004. dvadesetak sudionika je učilo o:

- pravnom okviru lokalne samouprave
- decentralizaciji
- stvaranju partnerstva
- praktičnim pitanjima lokalnog upravljanja
- upravljanju proračunom, financiranju lokalnih projekata
- planiranju za održivi razvoj na lokalnoj razini
- transparentnosti i sudjelovanju javnosti
- postupku od vizije i strategije do projekata i akcijskih planova.

Edukacija se sastojala od:

- prezentacija i tematskih predavanja
- primjera dobre prakse upravljanja i održivog razvoja
- pregleda postojećih državnih mehanizama financiranja lokalne samouprave, pravnog okvira za lokalnu samoupravu i pravaca razvoja lokalne samouprave u Hrvatskoj i sl.
- radionica putem kojih su polaznici stekli znanja i vještine o upravljanju projektnim ciklusom (od procjene potreba do akcijskog plana i proračuna).

Grupa polaznika ove edukacije dolazi iz različitih zajednice iz cijele Hrvatske; općina Dvor, Vojnić, Sutivan, Kranjak Rakovec te gradova Zagreb, Pula, Osijek, Sinj, Glina i Stari Grad.

Posjet Jakuševcu,
listopad 2004.

Poslije treninga sudionici su u mogućnosti:

- bolje razumijeti principe rada lokalne samouprave te će imati lakši pristup raznim insitucijama u traženju odgovora na probleme iz domene rada lokalne samouprave
- bolje razumijeti tematiku lokalnog razvoja te će se lakše prepoznati najvažnije elemente i aspekte; steći vještine za primjer jednpstavnog procesa planiranja
- razumijeti važnost uključivanja građana pri planiranju i upravljanju lokalnim razvojem, upoznati najvažnija pravila i elemente sudjelovanja javnosti te biti u stanju primjeniti neke alate za sudjelovanje javnosti u postupcima planiranja i rješavanju problemra na lokalnoj razini

- razumijeti što se podrazumijeva pod upravljanjem financijama na moderan način, bolje razumijeti karakteristike i elemente financijskog upravljanja te steći vještine za primjenu nekih novih elemenata modernog upravljanja financijama.

Obrazovni tim:

Stručni tim ODRAZ-a te ODRAZ-ovi partneri i vanjski suradnici – stručnjaci iz različitih područja, koji dolaze iz vodećih hrvatskih institucija – Ekonomski institut, Institut za međunarodne financije, Institut za međunarodne odnose, Pravni fakultet, Grad Zagreb i dr.

Edukacija je nakon svakog bloka vrlo dobro evaluirana od strane polaznika, koji su izrazili želju da ih se i ubuduće obaviještava o ODRAZ-ovim programima edukacije.

Projekt su financirali: Veleposlanstvo SAD-a u Zagrebu, Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja, GTZ te The Urban Institute koji provodi Projekt reforme lokalne samouprave, financiran od USAID.

Edukacija kao pokretač razvoja zajednice naseljenika (ZUNH-a)

Tijekom 2004. godine ODRAZ je nastavio program edukacije pod nazivom "Mobiliziranje zajednice" za udruge naseljenih Hrvata okupljenih u Zajednicu udruga naseljenika Hrvatske (ZUNH), koji su tijekom 2002. i 2003. godine unaprijedili vještine organizacijskog upravljanja i pisanja projekata.

Novi program edukacije pružio je konkretna znanja za rad i razvoj u višenacionalnim sredinama u koje su se naselili i koje su opterećene brojnim ekonomskim i socijalnim problemima.

Program edukacije trajao je 10 mjeseci, a realizirao se kroz 4 trodnevna bloka (Opatija, Begovo Razdolje, Zadar, Crikvenica) te praktični rad na terenu.

U program su bili uključeni članovi Upravnog odbora i suradnici ZUNH-a koji su u ime svojih udruga – članica, prepoznati kao ključne osobe za rad i razvoj. Program su uspješno završila 24 polaznika iz sljedećih zajednica: Donji Kukuruzari, Glina, Gračac, Karin, Kistanje, Knin, Korenica, Krnjak, Smilčić, Staro Petrovo Selo, Sunja, Petrinja, Tušilović, Popović Brdo, Udbina i Vojnić. Osobe koje su kao članovi Zajednice udruga naseljenika bili uključeni u edukaciju, pored rada u udrugama rade i u lokalnoj samoupravi, kod obrtnika, u državnim institucijama, a jedan broj je i nezaposlen.

CILJ PROGRAMA bio je ojačati ljudske potencijale Upravnog odbora i važnih suradnika ZUNH-a za razvoj udruga članica i njihovih lokalnih zajednica te bolju suradnju s ostalim predstavnicima civilnog, javnog i poslovnog sektora.

Na temelju procjene potreba i inicijative ZUNH-a, ODRAZ je osmislio prilagođeni edukacijski program kroz koji su se članovi Zajednice naseljenika upoznali s novim znanjima, tehnikama i vještinama za pokretanje lokalnih inicijativa u zajednicama u kojima žive.

II. blok edukacije, Begovo Razdolje, ožujak 2004.

Pored ODRAZ-a, sudjelovali su i vanjski predavači kao npr. Mirela Miharija, Dubravka Miljković, Jasenka Pregrad, Gordana Ćorić, Edi Žitnik te gradonačelnik Crikvenice Ivica Malatestinić.

Teme koje su bile zastupljene po blokovima bile su : Izgradnja partnerskih odnosa i timska suradnja, Komunikacijske vještine, Organiziranje i pokretanje inicijativa i aktivnosti zajednici, Osmišljavanje i pokretanje ekonomskih aktivnosti unutar udruga, Stres u aktivističkom radu, Pozitivno mišljenje, Oblici suradnje neprofitnih organizacija i jedinica lokalne samouprave, Mobiliziranje zajednice te uključivanje pasivnih članova.

Rad na terenu sastojao se od pomoći konkretnim udrugama (Karin, Gračac, Korenica, Knin) u pisanju i osmišljavanju projektnih prijedloga te uspostavljanju bolje suradnje s lokalnom vlasti i pojedinim organizacijama civilnog društva. Primjećen je napredak u prevladavanju konflikata i boljih odnosa s predstavnicima druge etničke pripadnosti, uspostavljena bolja suradnja s lokalnom vlašću i pokrenuti partnerski projekti sa srodnim organizacijama civilnog društva.

Podneseni su projektni prijedlozi za podizanje kvalitete življenja, razvoj turizma, zaštitu okoliša, organiziranja određenih aktivnosti za djecu i mlade te podizanje znanja i vještina za pisanje projekata.

ZUNH je tijekom 2004. godine podnio projekte sljedećim donatorima: ROP za Zadarsku i Šibensku-kninsku županiju (CARDS sredstva); Ministarstvu kulture; Ministarstvu zaštite okoliša; Ministarstvu branitelja, obitelji i međugeneracijske solidarnosti; AED-u; gradu Kninu i Petrinji; Japanskom veleposlanstvu i International Rescue Committee (IRC). Do kraja 2004. je odobren projekt za mlade u Gračacu od Ministarstva branitelja, obitelji i međugeneracijske solidarnosti, zatim obnova društvenih prostorija u Karinu od AED-a te projekt za podizanje kvalitete življenja također u Karinu od strane IRC-a.

Program edukacije financiralo je Ministarstvo mora, turizma, obnove i razvitka.

MREŽA ZA LOKALNI RAZVOJ

ODRAZ zajedno s polaznicima edukacije "Trening program za razvoj lokalnih zajednica" te suradnicima iz lokalnih zajednica želi ići korak dalje te osigurati kontinuiranu podršku dionicima u lokalnim zajednicama putem širenja informacija i jačanja dijaloga između organizacija civilnog društva, državnih institucija i poslovnog sektora. Realizacija spomenutih aktivnosti osmišljena je kroz održavanje sastanaka za članove/članice "Mreže za lokalni razvoj" te postavljanje i održavanje istoimene web stranice.

"MREŽA JE PRAVI NAČIN POVEZIVANJA I RAZMJENE INFORMACIJA – SUPER IDEJA".

Sukladno tome, provedena je procjena potreba sa sudionicima trening programa i ODRAZ-ovim suradnicima kako bi se utvrdile potrebe i aktivnosti Mreže.

CILJ PROJEKTA je ojačati aktivnu mrežu sudionika edukacije i predstavnika pilot zajednica koji se mogu međusobno podržavati u provođenju projekata razmjenom iskustava, ideja i stručne pomoći.

Mreža za lokalni razvoj, mreža je međusobno povezanih i podupirućih organizacija i pojedinaca čija se znanja, iskustva i primjeri dobre prakse na razvoju lokalne zajednice koriste i razmjenjuju u cijeloj Hrvatskoj. Mreža do sada uključuje 60-ak članova iz cijele Hrvatske, različitih struka i iskustava, okupljenih oko istog cilja unaprijeđenja i razvoja lokalne zajednice kao temelja razvoja Hrvatske. ODRAZ je inicijator i koordinator mreže te joj nudi relevantne informacije i edukacije te povezivanje radi zajedničkog djelovanja.

U 2004. godini održana su tri sastanka Mreže:

Sastanak Mreže za lokalni razvoj u AED-ovom uredu, siječanj 2004.

1.

Prvi sastanak Mreže za lokalni razvoj organiziran je u siječnju 2004. u uredu AED-a u Zagrebu. Dubravka Stijačić je održala predavanje na temu "Vođenje i supervizija".

Nakon toga ODRAZ je održao kratku prezentaciju buduće web stranice "Mreže za lokalni razvoj". Nakon prezentacije se sa sudionicima razgovaralo o predloženom konceptu web stranice te su saslušani njihovi prijedlozi i sugestije.

2.

Drugi sastanak Mreže održan je polovicom svibnja u Stubičkim Toplicama, na kojem je dr. Dubravka Miljković održala predavanje na temu "Pozitivno mišljenje".

Osim dodatne edukacije, cilj sastanka bio je, između ostalog, prezentirati sudionicima Trening programa za razvoj lokalnih zajednica u 2004. ideju Mreže za lokalni razvoj te ih informirati o budućoj web stranici.

Također, svrha održanog sastanka bila je međusobno upoznati polaznike ODRAZ-ove edukacije iz 2003. i 2004. te raspraviti o koracima koje treba poduzeti u pripremanju strategijskog plana Mreže. Pri tome je napravljen mali akcijski plan oko definiranja vizije i misije Mreže.

3.

U studenom 2004. je održan sastanak mreže u Stubičkim Toplicama na kojem je članovima/članicama Mreže prezentiran Strategijski plan te akcijski plan za 2005. i 2006.

Cilj je također proširiti članstvo na ostale dionike u društvu, kao što su predstavnici lokalnih samouprava, javnih institucija, ministarstava, udruga, poslovnog sektora i ostalih aktivista koji poduzimaju inicijative za unaprijeđenje zajednica.

Tijekom 2004. putem mailing-liste ODRAZ je članove/članice Mreže kontinuirano obavještavao o svim aktualnim događajima, natječajima i edukacijama.

ODRAZ je tijekom ožujka 2004. pripremio i podnio projektni prijedlog „Mreža za lokalni razvoj“ Programu malih potpora Svjetske banke, koji je izabran između 64 projekata te se je početkom rujna 2004. počelo s provođenjem projekta.

predavanje dr. Dubravke Miljković na temu "Pozitivno mišljenje", Stubičke Toplice, svibanj 2004.

U lipnju 2004. je isti projekt podnesen i Nacionalnoj zakladi za razvoj civilnog društva te je u listopadu odobrena financijska potpora za provođenje trogodišnjeg programa (2005. – 2007.).

U 2005. godini nastaviti će se s dosadašnjim aktivnostima, organizirati će se sastanci Mreže te je u pripremi web stranica.

PRUŽANJE TEHNIČKE I STRUČNE POMOĆI

Modeli kvalitetnog upravljanja donatorskim sredstvima

ODRAZ kontinuirano radi na modelima kvalitetnog upravljanja donatorskim sredstvima radi efikasnijeg usmjeravanja financijskih sredstava institucija koje podupiru lokalni razvoj. Tako je Lidija Pavić-Rogošić pružila pomoć u uspostavi procedura natječaja i selekcije projekata za općinu Nedelišće te „malih financijskih potpora“ za IRC BiH.

U sklopu projekta “Zelena agenda”, koji se provodi u Istri i Međimurju, a financira ga Milieukontakt Oost-Europa iz Nizozemske, ODRAZ je bio angažiran za pomoć grupi koja u općini Nedelišće radi na Zelenoj agendi, a vezano za izradu transparentnih procedura za dodjelu financijskih sredstava projektima koji doprinose provedbi Zelenog plana općine Nedelišće (upute za izradu prijedloga projekata, postavljanje ciljeva Programa dodjele financijskih potpora, kriterije za procjenu projekata te postupak procjene, tekst natječaja i sl.)

11

Dodjela malih financijskih potpora – Projekti osnaživanja zajednice

ODRAZ je odabran za provođenje procesa dodjele malih financijskih potpora, a u okviru Regionalnog programa razvoja nevladinih, neprofitnih organizacija u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Srbiji i na Kosovu. ODRAZ je osmislio cijelu proceduru (upute, natječaj, kriterije i sl.) za projekte osnaživanja zajednice.

Rok za zaprimanje prijedloga projekata po natječaju je bio 6. rujna 2004. Do tog datuma zaprimili smo 7 prijedloga projekata iz Hrvatske. Kriteriji za odabir su bili sljedeći:

- što veći broj članova zajednice uključeno u odlučivanje o trošenju sredstava i predložene aktivnosti
- suradnja s lokalnom samoupravom i/ili s poslovnim sektorom
- inicijativa je proizašla iz stvarne potrebe zajednice.

Komisija je odlučila financijsku potporu dodijeliti projektu “Naseljenici i povratnici u akcijama za Karin”, Udruge obnovitelja Karina.

Ovim se projektom nastoje unaprijediti međuljudski odnosi između konfliktnih grupa u Karinu (naseljenika i povratnika) kroz mobilizaciju cijele

lokalne zajednice na rješavanje problema divljih odlagališta. Također, želi se utjecati na promjenu svijesti stanovništva za trajnim očuvanjem prirodne baštine kao preduvjeta razvoja turizma u ovom kraju te kako bi svi u zajednici preuzeli odgovornost za svoj kraj. Projekt predstavlja i model rješavanja lokalnih problema, jer uključuje sve dionike - od lokalne vlasti, županije, mjesne samouprave, nadležnog Ministarstva, nevladinih udruga i građana pojedinaca te na taj način izgrađuje koncept održivog razvoja.

U sklopu projekta je osnovano Lokalno vijeće za razvoj Karina, koje je sastavljeno od konfliktnih skupina, naseljenika Hrvata i povratnika Srba i na taj način utječe na izgradnju međunacionalnih odnosa i kvalitetu življenja u toj zajednici. Također, uključena je i mjesna samouprava, doprinos daje i poslovni sektor, a stanovnici doprinose volonterskim radom. Projektu se prišlo vrlo ozbiljno i sistematski te je prije pisanja napravljena procjena potreba.

Projekt se nastavlja u 2005., a financira ga IRC BiH.

Sudjelovanje građana u ruralnom razvoju općine Krnjak

Model pomirbe i sudjelovanja građana pripremljen je i proveden od strane ODRAZ-a, u partnerstvu s načelnikom općine Krnjak i u suradnji sa Zajednicom udruga naseljenika Hrvatske (ZUNH). Aktivnosti se provode kontinuirano već nekoliko godina i u njih je aktivno uključeno više od 50 predstavnika mjesnih odbora, lokalne samouprave, udruga građana, poslovnog sektora, crkve, lokalnih novina i drugih utjecajnih osoba koje sudjeluju u javnom životu Krnjaka.

CILJEVI PROJEKTA:

- Unaprijediti sudjelovanje stanovnika u općini Krnjak kroz mehanizme mobiliziranja i organiziranja zajednice te edukaciju za održivi ruralni razvoj,
- Unaprijediti uvjete za pomirbu između domicilne i naseljeničke populacije te poboljšati mehanizme za učinkovito multietničko sudjelovanje u zajedničkom donošenju odluka,
- Izgraditi kapacitete ključnih ljudi koji će biti pokretači civilnih inicijativa za razvoj Krnjaka,
- Pružiti potrebna znanja i vještine za pisanje projekata u cilju podizanja kvalitete življenja u Krnjaku,
- Povećati transparentnost rada i dodjele sredstava udrugama od strane općine,
- Povećati javnost rada općine i uključivanje stanovništva u postupke planiranja putem "Lokalne akcijske skupine" ili "Savjeta građana".

Sredstva za provođenje aktivnosti u općini Krnjak izdvojili su do sada The Urban Institut, OSCE i općina Krnjak. Više o projektu i ostvarenim rezultatima na ODRAZ-ovoj web stranici www.odraz.hr

ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVI RAZVOJ

Podrška i obrazovanje za okoliš i održivi razvoj – „POZOR“

EDUKACIJA ZA ODRŽIVI RAZVOJ – INSTITUCIONALNO OBRAZOVANJE

1.

Osmišljen je i proveden izborni kolegij "Zaštita okoliša i održivi razvoj" kojeg je pohađalo 50 studenata s Poslovne škole VERN u Zagrebu.

Ukupno je pripremljeno 45 školskih sati predavanja i vježbi. Studenti su kvalitetu predavanja (u okviru VERNove interne evaluacije) ocijenili vrlo visoko.

2.

Također je uspostavljena suradnja s Arhitektonskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu.

U okviru usmjerenja Urbanizam i prostorno planiranje odrađena su predavanja i rad u grupi s 15 studenata i profesora te je ostvareno partnerstvo za provedbu ljetne škole urbanizma i održivog razvoja.

Uspostavljena je suradnja i s drugim fakultetima i školama oko potencijalne provedbe obrazovanja za okoliš i održivi razvoj.

IZVANINSTITUCIONALNO OBRAZOVANJE

U okviru ODRAZ-ovih edukacija: "Trening za razvoj lokalne zajednice" i "Edukacija za upravljanje i razvoj" održano je 15 interdisciplinarnih predavanja s područja zaštite okoliša i održivog razvoja za 30 - ak sudionika. Pored stručnjaka ODRAZ-a, okupljen je veliki broj stručnjaka koji su održali predavanja na temu okoliša i održivog razvoja.

WEB STRANICA www.otoci.hr

Web stranica je dovršena u cijelosti i predana na korištenje Upravi za otoke, Ministarstva mora, prometa, veza i razvitka. Stranica je izazvala veliki interes zbog korisnih informacija i sažetaka predavanja 15-ak stručnjaka na različite teme održivog razvoja.

Model ispravnog gospodarenja otpadom

Unatoč zakonskim obavezama, trenutno se na otocima, kao i u većini Hrvatske, s otpadom ne gospodari ispravno. Promjena načina razmišljanja, informiranje i edukacija ključni su elementi za uspjeh ispravnog gospodarenja otpadom. Stoga je ODRAZ pripremio projekt "Model ispravnog gospodarenja otpadom" za koji je dobio financijsku podršku od Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (u sklopu natječaja za financijske potpore udrugama u 2004.).

CILJ PROJEKTA je ostvarivanje modela ispravnog gospodarenja otpadom na otocima, ali i šire, putem edukacije i informiranja ključnih dionika te uspostave pilot projekta.

Kratkoročni ciljevi projekta:

- edukacija i informiranje lokalnih komunalnih tvrtki i lokalne samouprave na otocima

- senzibilizacija i edukacija lokalnog stanovništva o potrebi i prednostima odvojenog sakupljanja otpada i kompostiranja
- potpisivanje sporazuma s jednom lokalnom otočnom zajednicom

Preduvjeti za ostvarivanje ciljeva projekta su:

- Educirano stanovništvo, školska djeca i turisti koji će shvaćati važnost odvojenog skupljanja otpada i kompostiranja
- Suradnja udruga, lokalne samouprave, lokalnog stanovništva i drugih dionika.

Tijekom 2004. pripremljen je tekst priručnika koji ukazuje na potrebu i prednosti ispravnog gospodarenja otpadom, nudi neka gotova rješenja te sadrži konkretne podatke o mogućnosti nabavke opreme i o tržištu sirovina za recikliranje. Priručnik će se, kada bude tiskan, distribuirati komunalnim tvrtkama te lokalnim samoupravama. Na taj će se način dodatno informirati i educirati neki od ključnih dionika u gospodarenju komunalnim otpadom.

U elektronskom formatu priručnik će biti dostupan i drugim korisnicima. Osim priručnika, u okviru projekta je pripremljen i tiskan letak o kompostiranju te su provedene konkretne aktivnosti na pilot lokacijama.

Samo će educirana javnost znati prepoznati prednosti i potrebe za održivim razvojem, u koji definitivno spada i rješavanje problematike otpada te će moći kompetentno tražiti od države rješavanje tih problema.

KRATKI PRIRUČNIK O GOSPODARENJU OTPADOM

U svrhu izrade kratkog Priručnika o ispravnom gospodarenju otpadom napravljena je analiza postojećeg stanja i zakonodavstva. Također, prikupljen je niz dosadašnjih pozitivnih praktičnih iskustava ispravnog gospodarenja otpadom na lokalnoj razini, kako u Hrvatskoj tako i u inozemstvu.

Pripremljena je lista subjekata zainteresiranih za skupljanje i preuzimanje korisnog otpada/sekundarnih sirovina u Hrvatskoj te lista proizvođača opreme za odvojeno prikupljanje otpada. Nadalje, izrađen je popis literature te korisnih web stranica i informacija o ispravnom gospodarenju otpadom.

Priručniku su svojim priložima doprinijeli: Dubravka Bačun (Ericsson Nikola Tesla), Zdravko Rubić (Unijapapir), Diana Dumitru (Gradsko poglavarstvo Ramnicu Valcea, Rumunjska), Zvezdana Korbar i Dragutin Špiljak (Vetropack Straža), Mihael Zmajlović i Mira Janković (Komunalno Jatrebarsko) te Goran Glišić (Ekobit).

Tiskanje priručnika je predviđeno u 2005. godini.

LETAK O KOMPOSTIRANJU

Pripremljen je tekst letka o kompostiranju, izrađene su ilustracije te je pripremljen dizajn. Iako prvobitno tiskanje letka nije bio predviđen u sklopu ovog projekta, prenamjenom dijela sredstava i osiguranjem dodatnog izvora financiranja letak je ipak tiskan u 2000 primjeraka.

Također, letak je u pdf formatu postavljen na web stranice Odraza, www.odraz.hr/publikacije te na taj način dostupan svim potencijalnim korisnicima.

PILOT PROJEKT Odlučeno je da se aktivnosti provedu u dvije zajednice, jednoj otočnoj i jednoj kontinentalnoj.

Komunalno poduzeće i srednja škola u Križevcima pokazali su interes za suradnjom.

S Komunalnim poduzećem je dogovoreno da se prilikom redovnog obilaska domaćinstava od strane inkasatora podijele letci o kompostiranju, prvenstveno na području grada u kojem prevladavaju kuće s okućnicom tj. one koje su odmah u mogućnosti kompostirati. U tu je svrhu komunalnom poduzeću donirano 200 letaka.

Također, Komunalnom poduzeću i lokalnoj samoupravi će se dostaviti određen broj priručnika o ispravnom gospodarenju otpadom, nakon što bude tiskan.

Srednjoj školi, koja ima aktivnu grupu za zaštitu okoliša u kojoj sudjeluju učenici, dostavljeni su letci o kompostiranju i dodatni materijali o kompostiranju iz ODRAZ-ove arhive. Koristeći dobiveni materijal učenici su održali predavanja o kompostiranju u drugim školama. Također se pregovara da se uredi ogledno kompostišta u jednoj osnovnoj školi.

Na otoku Hvaru su okupljeni predstavnici četiri komunalna poduzeća, lokalna samouprava i predstavnici turističkih zajednica te im je prezentiran Priručnik. U suradnji s komunalnim poduzećem distribuirani su letci o kompostiranju te je uspostavljen kontakt sa školama.

Nadalje, održano je predavanje o gospodarenju otpadom na poslovnoj školi Vern koje je odslušalo 30-ak studenata, organiziran je posjet zagrebačkom odlagalištu Prudinec-Jakuševac te su studentima podijeljeni letci o kompostiranju.

Organiziran je studijski posjet zagrebačkom odlagalištu Prudinec-Jakuševac, i u sklopu treninga za predstavnike lokalne samouprave.

DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

Regionalni projekt "Promocija društveno odgovornog poslovanja"

Ovaj se projekt odvijao u tri zemlje – Hrvatskoj, Srbiji i Crnoj Gori te Bosni i Hercegovini, ali i na regionalnoj razini. Ideju za regionalni projekt predložio je IRC BiH te su se na sastanku u Sarajevu tri organizacije (ODRAZ, Građanske inicijative iz Beograda, Centar za promociju civilnog društva iz Sarajeva) dogovorile da će za temu uzeti društveno odgovorno poslovanje (DOP). Donator za ovaj projekt je Development Coordination Ireland.

Projekt je započeo u rujnu 2004. i nastavlja se u 2005.

SVRHA PROJEKTA koji je u Hrvatskoj proveo ODRAZ je bila promoviranje koncepta DOP-a, poticanje boljeg razumijevanja te uvođenja prakse DOP-a u našoj zemlji.

ODRAZ je pripremio iscrpan materijal, u kojem je objašnjen koncept DOP-a, dan je niz primjera iz prakse te su predstavljeni trendovi u EU. Također je snimljen kratki DVD prilog o DOP-u, koji je osmišljen s udrugom Fade-in te prikazan u emisiji "Dobro jutro Hrvatska" te na različitim skupovima. Pored osnovnih informacija o DOP-u, prikazan je i dobar primjer integriranosti u zajednicu tvornice stakla "Straža" iz Huma na Sutli.

Projekt se nastavlja u 2005.

ODRAZ je bio aktivno uključen u organiziranje KONFERENCIJE "PROMICANJE DRUŠTVENO ODGOVORNOGA POSLOVANJA U HRVATSKOJ: AGENDA ZA 2005."

Konferencija je održana 8. prosinca 2004., pod visokim pokroviteljstvom Ministarstva europskih integracija, a u organizaciji Ekonomskoga instituta i Zaklade Konrad Adenauer te u partnerstvu s HGK-Komora Zagreb, Odrazom i Map Savjetovanja.

Na konferenciji se okupilo cca 150 ključnih sudionika u dosadašnjemu razvoju društveno odgovornoga poslovanja u Hrvatskoj. Ciljevi konferencije bili su:

- pokazati važnost društveno odgovornoga poslovanja (DOP) u nas u kontekstu uključivanja u EU i povećanja konkurentnosti gospodarstva,
- omogućiti dijalog i pripremu programa u cilju promicanja DOP-a u radnoj okolini, proizvodnji, zaštiti okoliša i
- razviti strategiju budućih aktivnosti tijekom 2005. godine.

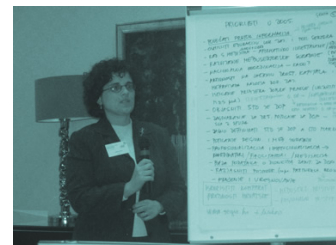

Lidija Pavić- Rogošić iz ODRAZ-a sudjelovala je kao panelist na okruglom stolu

Konferencija se, pored plenarnih sjednica, održavala i po tematskim grupama. Lidija Pavić-Rogošić je aktivno sudjelovala kao panelist na Okruglom stolu: «Postojeće inicijative za razvoj društveno odgovornog poslovanja».

Predstavnici ODRAZ-a su aktivno sudjelovali i u 2 radne grupe:

- Hrvoje Carić u grupi "Proizvodnja i zaštita okoliša"
- Lidija Pavić-Rogošić u grupi "Odnosi sa zajednicom"

Lidija Pavić- Rogošić iz ODRAZ-a kao facilitatorica – rad u grupi "Odnosi sa zajednicom."

Društveno odgovorno poslovanje (DOP) jest koncept prema kojemu tvrtke i organizacije dobrotvorno integriraju brigu za društvena pitanja i zaštitu okoliša u svoje poslovne aktivnosti, a temelji se na razvijanju i održavanju odnosa s interesnim skupinama. Bez obzira na to što postoji više vrsta pristupa DOP-u, mogu se izdvojiti sljedeće ključne karakteristike:

DOP se odnosi na djelovanje tvrtke koje nadilazi obveze strogo definirane zakonskom regulativom, usko je povezan s konceptom održivoga razvoja, a način je upravljanja tvrtkom. Time ono postaje jedna od ključnih poluga gospodarstva u promicanju održivoga razvoja, odnosno procesu promjena u kojemu su iskorištavanje resursa, način ulaganja, smjer tehničkoga i tehnološkoga razvoja i institucionalne promjene u međusobnom skladu i omogućavaju ispunjavanje potreba i očekivanja sadašnjih i budućih naraštaja.

Globalno širenje društveno odgovornoga poslovanja je fenomen koji počinje 1995. godine. Ta godina po mnogim analitičarima je bila tzv. nulta godina za "rođenje" antiglobalističkoga pokreta, a iste godine došlo je do dramatičnoga porasta u korištenju Interneta.

Te godine mnogobrojni mediji su objavili priloge o tome kako multinacionalne kompanije krše ljudska prava ili onečišćuju okoliš, a grupe za pritisak iskoristile su Internet za objavu svojih stavova.

Europska komisija još je ranih devedesetih pokazala interes za pitanje društveno odgovornoga poslovanja. Sada je u sklopu EU u tijeku poslovna kampanja za DOP-e koja ima za cilj do 2005. godine doprijeti do pola milijuna poslovnih ljudi iz Europe, poticati uključivanje odgovornoga ponašanja u praksi te promovirati i nagraditi dosadašnja postignuća...

ISTRAŽIVANJA

Zaklade lokalne zajednice

Projekt zaklada lokalnih zajednica je osmišljen u cilju postizanja održivosti financiranja projekata i razvoja lokalnih zajednica.

- I. faza -

ODRAZ je s partnerima (RI-centar, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek) u prvoj fazi projekta proveo istraživanja na lokalnoj razini u 4 pilot zajednice – otok Hvar, Krapinsko –zagorska županija, Rijeka i Osijek.

CILJEVI ISTRAŽIVANJA bili su:

- ispitati postoje li mogućnosti za razvoj filantropije na lokalnoj razini te za financiranje aktivnosti civilnih inicijativa koje doprinose boljoj kvaliteti života u zajednici
- ispitati postoji li mogućnost i realnost osnivanja zaklada lokalnih zajednica u Hrvatskoj.

- II. faza -

Tijekom 2004., u drugoj fazi projekta, ODRAZ je ujedinio rezultate istraživanja, pripremio te krajem godine tiskao studiju "MOGUĆNOSTI RAZVOJA ZAKLADA LOKALNIH ZAJEDNICA U HRVATSKOJ", koja je konceptijski podijeljena u nekoliko poglavlja.

U prvom dijelu Studije čitatelje se upoznaje s konceptom zaklada općenito te posebno zaklada lokalnih zajednica. Središnji dio studije prikazuje rezultate istraživanja u 4 pilot-zajednice sa zaključcima i preporukama.

Dio studije posvećen je konkretnim primjerima prakse iz Hrvatske i zemalja Srednje i Istočne Europe. Na kraju studije prikazana je procjena financijske održivosti zaklada lokalne zajednice, mogući model za Hrvatsku te financijska simulacija za područje Osijeka.

Predstavnici ODRAZ-a su također sudjelovali na radionici "Zaklade za razvoj lokalnih zajednica" u Dubrovniku od 31. ožujka do 4. travnja 2004., koju je organizirao AED. Prezentirali smo rezultate istraživanja provedenog na otoku Hvaru i Krapinsko-zagorskoj županiji.

Sudionici su ujedno razmijenili znanja i vještine stečene tijekom 2 studijska putovanja u prosincu 2003. u Republici Slovačkoj i Poljskoj te smo imali

prilike razmotirati nastojanja koja poduzimaju da bi osnovali zaklade u pojedinim zajednicama u Hrvatskoj. Sudionici su dobili dodatna znanja o razvoju Upravnih odbora i prikupljanju sredstava.

Mogućnosti razvoja zaklada lokalnih zajednica te rezultati istraživanja prezentirani su također u Sarajevu u okviru regionalnog projekta kojeg je financirao IRC BiH, u jesen 2004.

ODRAZI CIVILNOG DRUŠTVA

Mediji i civilno društvo – prekogranična suradnja

Partneri u ovom projektu su bili ODRAZ i VESTA iz Tuzle, a donator IRC BiH. Projekt je započeo u rujnu 2004. i nastavlja se u 2005.

ZAŠTO OVAJ PROJEKT?

Primijetili smo kako aktivnosti civilnih inicijativa i udruga nisu u potpunosti jasne široj javnosti, a mediji rijetko nalaze interesantne teme u ovom sektoru.

Nedostatak informacija (primjerice o mogućnosti zapošljavanja u sektoru) ili katkad pogrešne pretpostavke (primjerice o nepostojanju stručnog kadra ili velikim svotama novca koje se tu «vrte»), dovode do pogrešne percepcije o civilnom sektoru, koju svakako treba promijeniti.

CILJNA SKUPINA:

Novinari iz Hrvatske te Bosne i Hercegovine. Projekt je pošao od pretpostavke kako je doprinos novinara neophodan za bolje razumijevanje aktivnosti i uloge organizacija civilnog društva.

Indirektna ciljna grupa ovog projekta su građani – publika medija u kojima djeluju novinari uključeni u projekt.

REZULTATI PROJEKTA:

Deset novinara iz Hrvatske te iz Bosne i Hercegovine:

- međusobno se upoznao i izmijenilo iskustva
- steklo je znanja o osnovnim principima rada organizacija civilnog društva te o njihovoj ulozi u demokratskim procesima u regiji
- počelo je više izvještavati o dobrim primjerima zajedništva, solidarnosti, povezanosti i o uspjesima organizacija civilnog društva i njihovih partnera u lokalnim zajednicama.

PROVEDENE AKTIVNOSTI:

Krajem studenog 2004. u Orašju je održana jednodnevna radionica za novinare uključene u projekt, tijekom koje su dobili informacije te stekli dodatna znanja o: ulozi i aktivnostima civilnog sektora, primjerima dobre prakse, načinu medijskog izvještavanja o marginaliziranim, manjinskim i ugroženim grupama stanovništva.

Iz Hrvatske su na radionici sudjelovali sljedeći novinari:

- Karolina Bognar, Posavska Hrvatska
- Vlado Dražić, Hrvatski radio Karlovac
- Ivica Zadro, Otvoreni radio
- Branka Muvrin, Hrvatski radio, Drugi program
- Ante Ljubičić, Obiteljski radio- Media servis

Pripremljeni su informativni materijali za novinare o različitim temama vezanim za civilno društvo i neprofitni sektor te o novim konceptima razvoja (npr. o uključivanju javnosti u donošenje odluka o pitanjima važnim za lokalnu zajednicu, organiziranju zajednice, socijalnom kapitalu i sl.) te su prikupljeni tonski, video i tiskani prilozi novinara o temama iz civilnog društva i rada udruga.

Također je osmišljen natječaj za najbolji novinarski rad, koji će biti raspisan početkom 2005.

ŠTO SMO ŽELJELI POSTIĆI?

Stvoriti pozitivnu sliku u javnosti o aktivnostima u našoj okolini putem afirmativnog izvještavanja i predstavljanja dobrih primjera iz prakse u medijima te smanjiti protok informacija baziran isključivo na negativnim primjerima, huškačkoj politici zagovaranja i obeshrabrujućim navodima o problemima.

Omogućiti civilnim grupama i udrugama prostor za medijsko predstavljanje kako bi se približili građanima i zajednici.

O projektu je obaviještena šira javnost kroz radio prilog u emisiji "Z kao zemlja" na 2. programu Hrvatskog radija.

PARTNERSKI PROJEKTI

Konzultacijski sastanci u procesu pripreme Strategije pomoći Svjetske banke Republici Hrvatskoj 2005.- 2008.

Predstavnici Svjetske Banke i Gordana Radonić iz ODRAZ-a na predstavljanju Strategije u Splitu, srpanj 2004.

ODRAZ je u suradnji s uredom Svjetske banke u RH, u lipnju i srpnju 2004., organizirao 5 konzultacijskih sastanaka, radi prikupljanja informacija iz različitih izvora te dobijanja šire perspektive na razvojne prioritete Hrvatske od predstavnika civilnog društva i drugih zainteresiranih dionika.

Sastanci su se odvijali u okviru procesa izrade nove Strategije pomoći Svjetske banke Republici Hrvatskoj (CAS).

CILJ KONZULTACIJSKIH SASTANAKA bio je dobiti informacije o gledištima/mišljenjima različitih dionika o najvažnijim razvojnim problemima Hrvatske te mogućim pristupima u rješavanju tih problema.

ODRAZ je pružio tehničku pomoć, facilitirao sastanke te pripremio analizu evaluacije.

Na svakom od regionalnih sastanaka (Zagreb, Osijek, Knin, Split i Čakovec) sudjelovalo je 30-40 predstavnika civilnog društva, ali i predstavnika javnog i poslovnog sektora.

Na početku su sudionici navodili probleme kako ih oni vide, u odnosu na područje kojim se bave, ali i općenito. Nakon toga su problemi objedinjeni i grupirani u pet najučestalijih skupina problema. Također, sudionici su predlagali i moguće pristupe u načinu rješavanja određenih grupa problema.

Objedinjene informacije nalaze se na web stranici Svjetske banke www.worldbank.hr

Projekt „Mobilizacija i razvoj zajednica u Hrvatskoj“

O DRAZ je aktivno uključen u projekt *Mobilizacija i razvoj zajednica u Hrvatskoj*, koji provodi MAP Savjetovanja uz financijsku potporu Charles Mott Fundacije, kroz rad Savjeta projekta, naročito u grupi «Ekonomski razvoj, osnaživanje i razvoj zajednice».

Krajem 2004. aktivno se počelo raditi na izradi pisanog materijala te pripremi nacionalne konferencije u 2005.

CIVICUS-ov Indeks civilnog društva u Hrvatskoj

O DRAZ je, zajedno s drugim relevantnim predstavnicima civilnog sektora - članovima Savjeta projekta – surađivao s CERANEO-m (Centar za razvoj neprofitnih organizacija), koji je proveo istraživanje o stanju u civilnom sektoru u Hrvatskoj. Metodologiju projekta razvio je CIVICUS - Svjetski savez za građansku participaciju.

Projekt Indeks civilnog društva u Hrvatskoj prvi je sustavni pristup istraživanju civilnog društva. Prikupljena je i obrađena raspoloživa građa o dosadašnjim istraživanjima te tekstovi koji se bave problemima razvoja civilnog društva u Hrvatskoj.

Svrha ovog projekta je, između ostalog:

- procijeniti zdravlje civilnog društva pružajući indikatore jakosti i sabosti civilnog društva te ponudi opcije za različite politike;
- procijeniti utjecaj i potencijalni doprinos civilnog društva općenito i u posebnim područjima (sugerirati područja i mjere za poboljšanje).

Više možete naći na stranicama www.ceraneo.hr

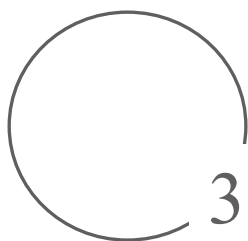
Program CARDS 2002

„Pružanje socijalnih usluga od strane neprofitnog sektora“

Potpisan je i proveden partnerski ugovor s danskom konzultantskom tvrtkom Ramboll PLS Management za pomoć u provođenju Programa CARDS 2002 "Pružanje socijalnih usluga od strane neprofitnog sektora", koji je financirala Europska komisija.

ŠIRI CILJ PROGRAMA je bio poboljšanje kvalitete pružanja socijalnih usluga, a posebni cilj je bio promicanje i olakšavanje suradnje između javnih institucija i organizacija civilnog društva (OCD) na nacionalnoj i lokalnoj razini radi pružanja socijalnih usluga na područjima u kojima neprofitni sektor donosi dodatnu vrijednost i gdje država te usluge ne pruža ili ih nije u mogućnosti pružiti.

ODRAZ je bio zadužen za postupak odabira 20-ak trenera i administrativne poslove vezane za angažman trenera, koji su proveli cijeli niz regionalnih radionica o Upravljanju projektnim ciklusom. Nova znanja i vještine steklo je preko 500 polaznika iz različitih sektora, kako bi bili spremniji osmisliti i pripremiti partnerske projekte vezane za pružanje socijalnih usluga.

Publikacije

ODRAZ je krajem 2004. izdao dvije nove publikacije, sadržajno usmjerene prema problematici razvoja lokalnih zajednica na području Hrvatske.

**NAŠA ZAJEDNICA
NAŠA ODGOVORNOST –**
priručnik za uspješno
organiziranje lokalne
zajednice

Ova publikacija sadrži gotovo sve što je neophodno znati kako bi se uspješno organizirao DOBAR život u DOBROJ zajednici.

Osim što pred čitatelje prostire osnovne pojmove, tehnike rada i uputstva kako pokrenuti i postići poželjne promjene u lokalnim ili interesnim zajednicama (učenje kroz akciju, organiziranje zajednice, sudjelovanje javnosti, analiza problema u zajednici, procjena potreba, partnerstvo, javno dogovaranje, rad s medijima, praćenje i vrednovanje aktivnosti u zajednici, anketiranje, strategijsko planiranje), ona je i vrlo dobra "mišancija" suvremenih svjetskih koncepata o radu u zajednici te znanja i iskustava (potkrijepljenih primjerima iz prakse) koje su stjecali aktivisti i organizacije koje su zajednice stvarali, mijenjali i unapređivali kod nas.

PRIRUČNIK JE SJAJAN: JASNO,
PREGLEDNO, ZANIMLJIVO, POTICAJNO".

dr. Dubravka Miljković

Priručnik je izdan uz potporu Academy for educational Development (AED) i UNHCR-a.

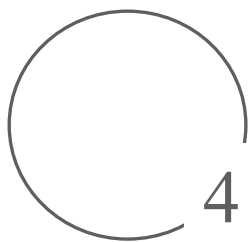
**STUDIJA MOGUĆNOSTI
RAZVOJA ZAKLADA
LOKALNIH ZAJEDNICA
U HRVATSKOJ**

Studija je namijenjena je informiranju i educiranju o konceptu zaklada lokalnih zajednica.

U studiji središnje mjesto ima istraživanje provedeno u 4 pilot-zajednice (otok Hvar, Krapinsko-zagorska županija, Rijeka i Osijek), u kojima je pokrenuta inicijativa za osnivanje zaklade lokalne zajednice. Istraživanjem se željelo prikupiti što više mišljenja i stavova o razini filantropije u zajednici, o mogućnostima osnivanja zaklada lokalnih zajednica u Hrvatskoj te potaknuti jedan novi koncept razvoja civilnog društva.

Publikacija je izdana uz potporu Academy for Educational Development (AED) u okviru projekta potpora hrvatskim nevladinim organizacijama (CroNGO).

Lidija Pavić-Rogošić i Silvija Kipson iz ODRAZ-a pripremile su poglavlje o zaštiti koliša na lokalnoj razini, u kojem su prikazale primjere dobre prakse iz zaštite okoliša u Srednjoj i Istočnoj Europi za priručnik "How to Improve Development on Local Level" koju je izdao Friedrich Ebert Stiftung 2004. godine.

ODRAZ-ov stručni tim

LIDIJA PAVIĆ-ROGOŠIĆ
dipl.ing.arh - direktorica

Preko dvadeset godina iskustva na projektima lokalne zajednice i radu s mladima, osnivačica nekoliko udruga.
Desetogodišnje iskustvo u Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja s područja prostornog planiranja; zaštite okoliša; izrade, donošenja i provedbe propisa; izdavačke djelatnosti; odnosa s javnošću i suradnje s civilnim sektorom.
Osam godina iskustva u međunarodnim organizacijama (REC , AED), na dodjeli financijskih potpora udrugama i suradnji sa svim sektorima u društvu te izdavačkoj djelatnosti.
Članica Državnog savjeta za zaštitu okoliša.

HRVOJE CARIĆ
Mr.sci zaštite okoliša

Radi u ODRAZ-u na projektima promoviranja, planiranja i primjene koncepta održivog razvoja. Fakultet je završio na Concordia College, Minnessotta, SAD (dipl. stručnjak zaštite okoliša, i dipl. ekonomist), te poslijediplomski na Univerzitetu u Lundu, Švedska (Upravljanje i planiranje u zaštiti okoliša). Radio je na raznovrsnim razvojnim projektima ministarstava, vlade, USAID-a, Agencije za posebni otpad te kao konzultant tvrtkama i međunarodnim institucijama na projektima zaštite okoliša. Član je brojnih stručnih povjerenstava i radnih skupina sa područja zaštite okoliša i održivog razvoja.

GORDANA RADONIĆ
dipl. socijalni radnik

Obrazovanje i iskustvo s područja razvoja civilnog društva, organiziranja zajednice, sudjelovanja javnosti, pružanja psiho-socijalne pomoći i sl. Višegodišnje iskustvo kao voditeljica programa i projekata revitalizacije lokalnih zajednica u ratom pogođenim krajevima u International Rescue Committee (IRC). Iskustvo na sličnim aktivnostima u UNICEF-u, Mery Corps, Norwegian Institute of International Affairs

Dobitnica nagrade Jewish Community Federation za postignute izuzetane rezultate u humanitarnom radu ("The Sarlo Award" - New York September 2001.).

Posljednjih 10-ak godina bavi se organiziranjem zajednice, uspostavljanjem partnerskih odnosa između marginaliziranih skupina, nevladinih organizacija, državnih institucija i lokalne vlasti.

KSENIJA KUNOVIĆ
dipl. socijalni radnik

Rad u ODRAZ-u započela kao volonterka. Završila 9-mjesečni trening za organizatore zajednice, trenutno je polaznica edukacije iz Realitetne terapije i Teorije izbora, završila uspješno I. i II. stupanj edukacije.

Voditeljica je projekta "Mreža za lokalni razvoj" te suradnica na drugim ODRAZ-ovim projektima.

SILVIJA KIPSON
Mr.sci znanosti o okolišu

Aktivno sudjeluje u organiziranju i pripremi edukacija i ostalih ODRAZ-ovih aktivnosti, pomaže pri facilitaciji sastanaka, prezentira ODRAZ-ove projekte i aktivnosti na radionicama i seminarima, radi analize evaluacija i piše evaluacijska izvješća, koordinira uredsko poslovanje te održava ODRAZ-ove web stranice.

Sudjelovala u pripremi studije "Mogućnosti razvoja zaklada lokalnih zajednica u Hrvatskoj"

Radi u ODRAZ-u na projektima promoviranja, planiranja i primjene koncepta održivog razvoja, s posebnim naglaskom na promociji ispravnog gospodarenja otpadom te zaštiti prirode. Diplomirala je biologiju, smjer ekologija na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu 2001. godine. U 2003. godini završila je poslijediplomski studij iz znanosti o okolišu i politike zaštite okoliša na Central European University u Budimpešti. Sudjelovala je u nizu projekata i programa vezanih uz zaštićena područja.

Uz nas, u radu ODRAZ-a sudjelovali su volonteri: Nikolina Bošnjak i Ivan Zajec.

Veliki broj vanjskih stručnjaka dao je svoj doprinos radu ODRAZ-a, kao npr.: Đurđica Skelin, Tomislav Kraljević, Branka Bakarić, Višnja Jelić-Mück, Jasminka Ledić, Ksenija Dasović-Zafirović, Vesna Kesić, Ivo Duboković, Dubravka Miljković, Josip Kregar, Biljana Kondić trenerice udruge SMART i mnogi drugi kolege i prijatelji ODRAZ-a. Svima se najtoplije zahvaljujemo, jer bez njihovog doprinosa ne bismo sami mogli provesti uspješno sve projekte i aktivnosti.

Savjetodavni odbor ODRAZ-a čine: Agata Račan, Goran Radman i dr. Ljubomir Jeftić.

24

Institucionalni razvoj

Svjesni potrebe za stalnom edukacijom i daljnjim razvojem znanja i vještina, u ODRAZ-u se radi na stalnom poboljšanju profesionalnih i stručnih kapaciteta. Vlastitim primjerom želimo u praksi ostvariti vrijednosti za koje se zalažemo.

UPRAVO IZ TOG RAZLOGA SUDJELOVALI SMO NA TRENINZIMA, OD KOJIH IZDVAJAMO:

Realitetna terapija i Teorija izbora, HURT, Zagreb

Osnove EU i Osnove upravljanja projektnim ciklusom, Ministarstvo za europske integracije, Zagreb

Trening trenera u zaštićenim područjima, Ministarstvo za zaštitu okoliša, prostornog planiranja i graditeljstva, Plitvička jezera

Izgradnja odnosa i jačanje timske suradnje, Dubravka Stijačić – trenerica i psihoterapeutkinja, Zagreb

Serijski treninga za web dizajn i druge kompjuterske vještine, Algebra, Zagreb.

Seminari, konferencije, radionice

Članovi ODRAZ-a sudjelovali su na brojnim seminarima, konferencijama i radionicama organiziranim u Hrvatskoj na različite teme na kojima smo imali prilike predstaviti svoja iskustva i publikacije:

1. Nacionalna konferencija o volonterstvu, Akcija sadnja pinija, Cavtat, listopad 2004.

IZDVAJAMO:

Regionalna konferencija „Izazovi supervizije u jugoistočnoj Europi“, Studijski centar socijalnog rada i Društvo za psihološku pomoć, Opatija, ožujak 2004.

Rad s medijima, AED, Zagreb, ožujak 2004.

Zaklade lokalnih zajednica, AED i World Learning, Dubrovnik, ožujak-travanj 2004.

1. Nacionalna konferencija o volonterstvu, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Cavtat, rujan-listopad 2004.

Vještine facilitiranja, Urban Institute, Zagreb, listopad 2004.

Konferencija o dodjeli financijskih sredstava, AED i World Learning, Opatija, studeni 2004.

Članstvo u međunarodnim organizacijama i međunarodne aktivnosti

EUROPSKI FONDACIJSKI CENTAR - EFC

ODRAZ je od 2001. godine član Europskog fondacijskog centra (EFC) sa sjedištem u Bruxellesu. EFC promovira rad fondacija, bilo privatnih bilo korporativnih, u cilju jačanja filantropije i civilnog društva. Direktorica ODRAZ-a sudjeluje u radu godišnjih skupština i konferencija EFC-a, koje se održavaju na pojedine teme (kao npr. jačanje socijalnog kapitala, zaklade lokalnih zajednica). U 2004. je takva konferencija održana u Ateni od 30.5. do 1.6. na temu „Fondacije za Europu: Atenska agora – most civilizacija i kultura“. Također sudjelujemo u radu Inicijative EFC-a za razvoj filantropije u zajednicama. Tijekom godišnjeg sastanka CPI – Community Philanthropy Initiative pod nazivom „Bremeniti put do održivosti“, koji je također održan u Ateni pd 28.5. – 30.5., direktorica ODRAZ-a je bila aktivno uključena u rad, kao panelistica tijekom prve plenarne sjednice. U svom je izlaganju predstavila što se događa u Hrvatskoj na temu lokalne filantropije te inicijative za pokretanje zaklada lokalnih zajednica.

RADNA GRUPA NVO-a S PODRUČJA SREDNJE I ISTOČNE EUROPE, ZAJEDNICE NEOVISNIH DRŽAVA I TURSKE

Lidija Pavić-Rogošić je već tri godine članica Radne grupe NVO-a s područja Srednje i Istočne Europe, Zajednice neovisnih država Balkana i Turske, a čiji je prvenstveni zadatak dijalog sa Svjetskom bankom te drugim donatorima.

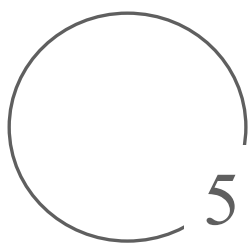
Ona predstavlja u grupi dio civilnog sektora iz osam zemalja u regiji, a izabrana je ispred više od 200 članova udruga na 2. skupu NVO-a održanom u Beogradu.

Navedena Radna grupa je u prosincu 2004. počela s ozbiljnim pripremama i organiziranjem TREĆEG FORUMA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA S PODRUČJA SI E EUROPE, ZAJEDNICE NEOVISNIH DRŽAVA, BALKANA I TURSKE, koji će se održati sredinom 2005. u Bratislavi.

Lidija Pavić-Rogošić je izabrana kao predsjedateljica Programskog odbora Trećeg foruma organizacija civilnog društva. Tema Foruma je ODRŽIVOST ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA.

Donatori u 2004.

Academy for Educational Development
The Urban Institute
Veleposlanstvo SAD-a u Zagrebu
GTZ
Ured Svjetske banke u Republici Hrvatskoj
Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka

Financijski izvještaj za 2004. godinu

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2004.

	(HRK)	(HRK)
PRIHODI		
<i>Prihodi iz proračuna</i>		
Ministarstvo zaštite okoliša	130.000	
Nacionalna zaklada za civilno društvo	89.270	
Ministarstvo javnih radova	22.989	
<i>Prihodi od djelatnosti</i>		
Osnovne djelatnosti udruge	190.301	
Osnovne i gospodarske djelatnosti udruge	160.933	
<i>Donacije</i>		
Europska komisija	110.611	
AED	230.919	
Millieu Contact Oost Europa	4.287	
Međunarodna banka za razvoj	41.741	
Svjetska banka	24.281	
Nizozemsko veleposlanstvo	87.000	
OSCE	33.300	
Ramboll Management	357.002	
International rescue Committee	81.801	
Pravne osobe i građani	20.900	
<i>Ostali prihodi</i>		
Refundacije (HZZ)	62.016	
Kamate, tečajne razlike i ostalo	14.233	
ukupno prihodi	1.661.585	
RASHODI		
<i>Materijalni rashodi</i>		
utrošeni materijal		11.452
utrošena energija		10.451
vanjske usluge		429.073
<i>Troškovi za zaposlene</i>		
neto plaće		331.821
porez, prirez i doprinos		262.688
božićnice		5.000

27

<i>Nematerijalni troškovi</i>	
putovanja	58.792
troškovi platnog prometa	3.803
ostalo (osvježenje za trening itd.)	12.410
članarine drugim organizacijama	7.417
<i>Ostali troškovi</i>	
transferi	274.263
troškovi stručne literature i obrazovanja	22.330
tečajne razlike i financ. rashodi	5.344
rashodi za investicije (oprema)	11.897
ukupno rashodi	1.446.742
RAZLIKA	214.844